

21 109

Uitvoering EU-Richtlijnen

Nr. 276

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 2 februari 2026

Hierbij bied ik u het periodieke overzicht aan van de stand van zaken bij de implementatie van EU-richtlijnen in de Nederlandse wet- en regelgeving aan het einde van het vierde kwartaal van 2025.

In deze brief wordt eerst ingegaan op de geïmplementeerde richtlijnen gevolgd door de implementatieachterstand zoals die op 1 januari 2026 gold. Daarna worden de oorzaken van deze achterstand behandeld en worden de richtlijnen die het volgende kwartaal moeten worden geïmplementeerd genoemd. Vervolgens volgt een opsomming van de ingebrekestellingprocedures die de Europese Commissie tegen Nederland is gestart als gevolg van niet-tijdige implementatie. Mede op verzoek van uw Kamer zijn ook de lopende infracties wegens (vermeende) onjuiste implementatie in het overzicht ingebrekestellingen per departement opgenomen.

Departement	Geïmplementeerde richtlijnen	Geïmplementeerde achterstallige richtlijnen
AenM		
AZ		
BuZa		
BZK		
Def		
EZ		
Fin	1	1
IenW	1	1
JenV		
KGG		
LVVN	1	
OCW		
SZW		
VRO		
VWS	1	
Totaal	4	2

Huidige achterstand

De achterstand bij het begin van dit kwartaal bedroeg 25 richtlijnen t.o.v. 14 richtlijnen in het vorige kwartaal. De 25 achterstallige richtlijnen zijn aan de volgende ministeries toegedeeld: AenM (1), FIN (6), IenW (5), JenV (7), KGG (4), SZW (2).

De overschrijding van de implementatiedatum varieert sterk, van 1 tot 1.248 dagen. Een exacte aanduiding van de overschrijding per richtlijn is te vinden in bijgevoegd kwartaaloverzicht.

Achterstanden en hun oorzaken

Wat betreft de oorzaken voor de implementatieachterstand ultimo tweede kwartaal 2025 speelt een aantal factoren een rol. Deze factoren worden hieronder per ministerie toegelicht.

AenM

RICHTLIJN (EU) 2021/1883 VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

van 20 oktober 2021

betreffende de voorwaarden voor toegang en verblijf van onderdanen van derde landen met het oog op een hooggekwaliificeerde baan, en tot intrekking van Richtlijn 2009/50/EG van de Raad

Uiterste implementatiedatum: 18 november 2023

Richtlijn (EU) 2021/1883 vervangt Richtlijn 2009/50/EG en daarmee de regeling voor de Europese blauwe kaart. Bij de implementatie is zoveel mogelijk aansluiting gezocht bij de nationale kennismigrantenregeling die op een aantal onderdelen gunstiger voorwaarden bood. De implementatietermijn is inmiddels verstreken.

Eerder hebben onder meer de sensitiviteit van het onderwerp in de politieke verhoudingen en de demissionaire status van het kabinet geleid tot vertragingen. Ook de betrokkenheid van verschillende ministeries heeft gezorgd voor vertraging bij de implementatie. Het besluit ter implementatie is in werking getreden en gereed gemeld bij de Commissie. Het wetsvoorstel is thans nog in behandeling bij de Eerste Kamer. De Eerste Kamer heeft om een uitvoeringstoets gevraagd op de bij amendement van de Tweede Kamer aan het wetsvoorstel toegevoegde verplichte arbeidsmarkttoets als voorwaarde voor toegang.

FIN

RICHTLIJN (EU) 2023/2864 [B] VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD van 13 december 2023 tot wijziging van bepaalde richtlijnen wat betreft de oprichting en het functioneren van het Europees centraal toegangspunt

Uiterste implementatiedatum: 10 juli 2025 en 10 januari 2026

Het Europees wetgevingspakket dat de oprichting van een Europees centraal toegangspunt (het ESAP) regelt, bestaat uit richtlijn (EU) 2023/2864 (richtlijn ESAP), Verordening (EU) 2023/2859 (verordening oprichting ESAP) en Verordening (EU) 2023/2869 (verordening ESAP). Het ESAP biedt gecentraliseerde toegang tot openbare financiële en duurzaamheidsinformatie over ondernemingen en beleggingsproducten in de EU. Het doel is om beleggers een makkelijkere toegang te bieden tot

informatie waardoor ze ondernemingen en beleggingsproducten beter kunnen vergelijken.

ESAP moet zorgen voor betere toegang tot financiering voor Europese bedrijven en integratie van de kapitaalmarkten.

De implementatie van artikel 3 van richtlijn ESAP (implementatiedeadline van 10 juli 2025) en de overige artikelen van richtlijn ESAP (implementatiedeadline 10 januari 2026) zijn opgenomen in het wetsvoorstel implementatie Europees centraal toegangspunt.

Het wetsvoorstel wijzigt de Wet op het financieel toezicht, de Wet toezicht accountantsorganisaties, Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, de Handelsregisterwet 2007, de Pensioenwet en de Wet verplichte beroepspensioenregeling. Daarnaast zal de volgende lagere regelgeving dienen te worden aangepast: het Besluit openbare biedingen Wft, het Besluit gedragstoezicht financiële ondernemingen, het Besluit prudentiële regels Wft, het Besluit EU-verordeningen Wft, het Besluit bestuurlijke boetes financiële sector, het Besluit elektronische deponering handelsregister, het Implementatiebesluit richtlijn duurzaamheidsrapportering, het Besluit rapportage betalingen aan overheden en de Regeling taakuitoefening toezichthouders Wft.

De implementatie heeft helaas vertraging opgelopen. Het eerder genoemde wetsvoorstel is op 24 december 2025 voor advies naar de Raad van State gestuurd. Afhankelijk van de tijd die de Raad van State nodig heeft, volgt daarna de behandeling van het wetsvoorstel in de Tweede Kamer en Eerste Kamer. Als de Tweede Kamer het wetsvoorstel heeft aangenomen, zal het ontwerpbesluit voor advies naar de Raad van State worden gestuurd. De ministeriële regeling zal in de laatste fase van het implementatietraject worden vastgesteld en gepubliceerd.

RICHTLIJN (EU) 2024/790 VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

van 28 februari 2024 tot wijziging van Richtlijn 2014/65/EU betreffende markten voor financiële instrumenten
Uiterste implementatiedatum: 29 september 2025

Richtlijn 2024/790 wijzigt de richtlijn markten voor financiële instrumenten 2014 (MiFID II). De wijzigingen hebben tot doel het vergroten van de transparantie van de Europese kapitaalmarkt door het wegnemen van belemmeringen voor het ontstaan van centrale databases voor handelsdata (*consolidated tapes*) en het verbieden van betalingen voor het doorgeven van orderstromen naar een bepaald handelsplatform (*payments for order flow*). Teneinde de transparantie op de financiële markten te vergroten en de volatiliteit op die markten te verminderen worden de transparantievoorschriften voor de handel in grondstoffenderivaten en van emissierechten afgeleide instrumenten gewijzigd en worden de mogelijkheden tot onderbreking of beperking van de handel in financiële instrumenten uitgebreid.

De omzetting van de richtlijn vindt plaats door middel van een wijziging van de Wet op het financieel toezicht en enige op die wet gebaseerde lagere regelgeving.

Over het wetsvoorstel Implementatiewet herziening richtlijn markten voor financiële instrumenten 2014 loopt momenteel een openbare consultatie. Ook is het wetsvoorstel ter advisering en toetsing voorgelegd aan het Adviescollege toetsing regeldruk en de Autoriteit Financiële Markten. Het

streven is om het wetsvoorstel nog in 2025 voor advies in te dienen bij de Raad van State.

RICHTLIJN (EU) 2023/2225 VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

van 18 oktober 2023 inzake kredietovereenkomsten voor consumenten en tot intrekking van Richtlijn 2008/48/EG
Uiterste implementatiedatum: 20 november 2025

Deze richtlijn (de *Consumer Credit Directive II*, «CCDII») heeft als doel een hoog niveau van consumentenbescherming bij consumentenkrediet te waarborgen en de interne markt te versterken. Het toepassingsgebied van de CCDII is verbreed ten opzichte van de voorgaande richtlijn (de CCDI): bepaalde vormen van krediet in de vorm van uitgestelde betaling, zoals «*Buy Now, Pay Later*» (BNPL) en creditcards, vallen nu ook onder de kredietregels. Verder worden onder meer informatieverplichtingen jegens de consument aangescherpt, wordt de kredietwaardigheidstoets uitgebreid, wordt de privacy van de consument beter beschermd en wordt er meer geregeld voor preventie van problematische schulden.

De implementatie van deze richtlijn heeft helaas vertraging opgelopen. De implementatiedeadline van 20 november 2025 is inmiddels overschreden. Dit is mede het gevolg van de omvang en complexiteit van het pakket, inclusief meer dan twintig lidstaatopties en de politieke wens om gebruik van BNPL door jongeren te verbieden. Het kabinet zet zich ervoor in dat de bepalingen uit de CCDII vanaf november 2026 wel daadwerkelijk van toepassing zijn.

Op 11 december 2025 is voor het wetsvoorstel een adviesaanvraag ingediend bij de Raad van State. Nadat dit advies is verkregen, zal het zo spoedig mogelijk worden verwerkt. Het streven is om de wet in het eerste kwartaal van 2026 bij de Tweede Kamer in te dienen. Naast wetgeving, wordt er ook een algemene maatregel van bestuur voorbereid ter implementatie van de CCDII. Daarvoor is op 22 december 2025 de internetconsultatie gestart. Ook voor deze algemene maatregel van bestuur zal – na afloop van de consultatie – een adviesaanvraag worden ingediend bij de Raad van State. Tot slot zullen enkele wijzigingen worden doorgevoerd op niveau van bestaande ministeriële regelingen.

RICHTLIJN (EU) 2023/2673 VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

van 22 november 2023 tot wijziging van Richtlijn 2011/83/EU wat betreft op afstand gesloten overeenkomsten inzake financiële diensten, en tot intrekking van Richtlijn 2002/65/EG
Uiterste implementatiedatum: 19 december 2025

Richtlijn (EU) 2023/2673 wijzigt de richtlijn consumentenrechten en trekt de richtlijn betreffende verkoop op afstand van financiële diensten aan consumenten in. De richtlijn bevat regels die van toepassing zijn op overeenkomsten inzake financiële diensten die op afstand gesloten zijn. Het doel van de richtlijn is om het wetgevingskader te vereenvoudigen en te moderniseren. De richtlijn beoogt verder een vangnet te zijn voor financiële diensten die niet onder sectorspecifieke Uniewetgeving vallen of zijn uitgesloten van het toepassingsgebied van Uniewetgeving betreffende specifieke financiële diensten (vangnetfunctie). Zo waarborgt de richtlijn dat op de hele interne markt hetzelfde hoge niveau van consumentenbescherming geldt. De richtlijn bevat regels omtrent de verstrekking van precontractuele informatie, het ontbindingsrecht en regels ter bescherming van consumenten bij het online sluiten van overeenkomsten voor financiële diensten. Voorts verplicht de richtlijn bij

alle consumentenovereenkomsten – dus niet enkel inzake financiële diensten – gesloten via een online-interface (website of app) dat handelaren de consument gedurende de ontbindingstermijn van 14 dagen in staat stellen de overeenkomst via een functie op deze online interface te kunnen ontbinden (de «ontbindingsfunctie»). De richtlijn moest op 19 december 2025 zijn geïmplementeerd in nationale wetgeving en moet vanaf 19 juni 2026 worden toegepast door handelaren en financiële dienstverleners.

De implementatie van de richtlijn vindt plaats door middel van een wijziging van de Wet op het financieel toezicht, Boek 6 van het Burgerlijk Wetboek (BW) en de Wet handhaving consumentenbescherming (Whc) en enige op de Wet op het financieel toezicht gebaseerde lagere regelgeving.

De implementatie heeft helaas vertraging opgelopen wegens de complexiteit. Het wetsvoorstel Implementatiewet richtlijn op afstand gesloten overeenkomsten inzake financiële diensten is op 24 november 2025 ingediend bij de Tweede Kamer. De openbare consultatie van het ontwerpImplementatiebesluit richtlijn op afstand gesloten overeenkomsten inzake financiële diensten is op 15 januari jl. gesloten. Als de Tweede Kamer het eerdergenoemde wetsvoorstel heeft aangenomen, zal het ontwerpbesluit voor advies naar de Raad van State worden gestuurd. Het kabinet zet zich in voor een zo spoedig mogelijke afronding van het implementatietraject.

**RICHTLIJN (EU) 2023/2226 VAN DE RAAD
van 17 oktober 2023 tot wijziging van Richtlijn 2011/16/EU
betreffende de administratieve samenwerking op het gebied van
de belastingen**

Uiterste implementatiedatum: 31 december 2025

Richtlijn 2023/2226 («DAC8») voorziet in een rapportageplicht voor aanbieders van cryptoactivadiensten. Zij moeten aan de belastingdienst van het land waar zij geregistreerd staan bepaalde persoonsgegevens en gegevens over cryptoactivatransacties van hun klanten rapporteren. Doel daarvan is dat die belastingdienst beter kan controleren of die klanten op een juiste wijze het bezit van cryptoactiva in hun belastingaangifte hebben verantwoord. Voorts moeten de belastingdiensten genoemde gegevens via een door de Europese Commissie beheerd centraal gegevensnetwerk met elkaar uitwisselen. De richtlijn draagt aldus bij aan de aanpak van belastingontduiking in de lidstaten.

Helaas is vertraging opgetreden in het geplande wetgevingsproces. Naar verwachting kan het wetsvoorstel in het voorjaar van 2026 tot wet worden verheven. Voorts is voorzien in terugwerkende kracht tot en met 1 januari 2026.

**RICHTLIJN (EU) 2025/872 VAN DE RAAD
van 14 april 2025 tot wijziging van Richtlijn 2011/16/EU betref-
fende de administratieve samenwerking op het gebied van de
belastingen**

Uiterste implementatiedatum: 31 december 2025

Richtlijn 2025/872 («DAC9») regelt dat lidstaten informatie met elkaar uitwisselen die voor hen nodig is om ingevolge Richtlijn (EU) 2022/2523 – de zogeheten Pijler 2-richtlijn inzake de minimumwinstbelasting – te kunnen bijheffen. Het gaat daarbij om informatie die is opgenomen in een met richtlijn 2025/872 gestandaardiseerde belastingaangifte.

Het wetsvoorstel waarmee richtlijn 2025/872 is reeds in het Staatsblad gepubliceerd (Stb. 2025, nr. 449). Het wetsvoorstel is echter afhankelijk

van het wetsvoorstel waarmee hiervoor genoemde richtlijn 2023/2226 wordt geïmplementeerd. Die afhankelijkheid brengt met zich dat eerstgenoemd wetsvoorstel pas in werking kan treden als laatstgenoemd wetsvoorstel in werking is getreden. Beide wetsvoorstellen kennen overigens terugwerkende kracht tot en met 1 januari 2026.

I&W

RICHTLIJN (EU) 2023/946 VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

van 10 mei 2023 tot wijziging van Richtlijn 2003/25/EG met betrekking tot de toevoeging van verbeterde stabiliteitsvereisten en de afstemming van die richtlijn op de door de Internationale Maritieme Organisatie vastgestelde stabiliteitsvereisten
Uiterste implementatiedatum: 5 december 2024

Deze richtlijn is geïmplementeerd door bestaand recht (dynamische verwijzing) met uitzondering van het zevende en negende lid van artikel 1 van deze richtlijn. De gedeeltelijke implementatie is abusievelijk niet tijdig bekendgemaakt en aan de Europese Commissie medegedeeld. Door de gedeeltelijke implementatie kan al grotendeels uitvoering worden gegeven aan de richtlijn.

Voor de volledige implementatie zal nog een wijziging van een ministeriële regeling plaatsvinden waarbij voor het zevende en negende lid van artikel 1 van de richtlijn voor de (juiste) omzetting zal worden zorggedragen. De omzetting zal naar verwachting per 1 oktober 2025 zijn gerealiseerd. Deze implementatiedatum is niet gehaald in verband met vertraging in het interne wijzigingsproces van de te wijzigen regelgeving. De aanvankelijk beoogde wijzigingen in de nationale regelgeving zijn niet compleet gebleken. Aanvullingen daarop zijn nodig. We hebben er alle vertrouwen in dat we de implementatie voor het eind van het jaar rond hebben. De Commissie is hierover geïnformeerd.

In aanvulling hierop wordt opgemerkt dat de regeling in de eerste week van januari is genotificeerd en aan de Europese Commissie is doorgezonden. Het was niet mogelijk dit eind december te doen vanwege een 504-melding in de iTimer-software. Deze technische storing is inmiddels verholpen en de doorzending aan de Commissie is dus afgerond.

RICHTLIJN (EU) 2024/884 VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

van 13 maart 2024 tot wijziging van Richtlijn 2012/19/EU betreffende afgedankte elektrische en elektronische apparatuur (AEEA)
Uiterste implementatiedatum: 9 oktober 2025

Richtlijn (EU) 2024/884 van het Europees Parlement en de Raad van 13 maart 2024 tot de wijziging van Richtlijn 2012/19/EU betreffende afgedankte elektrische en elektronische apparatuur (AEEA) (PbEU L 2024/884) (hierna: de Richtlijn) wordt omgezet in de Regeling afgedankte elektrische en elektronische apparatuur (hierna: Regeling AEEA). De implementatie van de Richtlijn is in een vergevorderd stadium. Het opstellen van de regeling ten behoeve van de implementatie van de Richtlijn in de Regeling AEEA is afgerond (hierna: de wijzigingsregeling).

Voordat de wijzigingsregeling kan worden vastgesteld, dient de wijzigingsregeling ter kennisgeving te worden voorgelegd aan de Eerste

Kamer en de Tweede Kamer.¹ Deze voorhangprocedure duurt 4 weken. Daarna wordt de wijzigingsregeling vastgesteld door de Staatssecretaris van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat en gepubliceerd in de Staatscourant. De regeling wordt naar verwachting in maart 2026 vastgesteld.

De wijzigingsregeling zal met terugwerkende kracht in werking treden op 9 oktober 2025. Dit is overeenkomstig de uiterste implementatiedatum van de Richtlijn. Op die manier ontstaat er geen lacune met betrekking tot de rechten en plichten als gevolg van de Richtlijn.

GEDELEGEERDE RICHTLIJN (EU) 2025/811 VAN DE COMMISSIE van 19 februari 2025 tot wijziging van bijlage I bij Richtlijn 2002/59/EG van het Europees Parlement en de Raad wat betreft de informatie die aan scheepsrapportagesystemen moet worden gemeld

Uiterste implementatiedatum: 28 oktober 2025

De implementatie van de richtlijn is op 28 november 2025 afgerond, maar vanwege een technische storing staat de richtlijn al enige tijd in de iTimer.

RICHTLIJN (EU) 2024/2839 VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD van 23 oktober 2024 tot wijziging van de Richtlijnen 1999/2/EG, 2000/14/EG, 2011/24/EU en 2014/53/EU wat betreft bepaalde rapportagevereisten op het gebied van voedsel en voedselingrediënten, geluidsemissies buitenshuis, patiëntenrechten en radioapparatuur

Uiterste implementatiedatum: 28 november 2025

De Richtlijn (EU) 2024/2839 (IMERA-richtlijn) van het Europees Parlement en de Raad is bedoeld om rapportageverplichtingen in verschillende bestaande EU-richtlijnen te rationaliseren en vereenvoudigen. Dit moet ervoor zorgen dat de rapportage die lidstaten moeten doen efficiënter is, minder administratieve last geeft, en nog steeds bijdraagt aan goede monitoring en handhaving van EU-regels.

De Richtlijn wijzigt vier bestaande richtlijnen op specifieke punten. Zo worden in de Richtlijn voedsel en voedselingrediënten (Richtlijn 1999/2/EG) enkele jaarlijkse rapportageverplichtingen aangepast of geschrapt, omdat deze dubbel lopen met andere EU-regels. In de Richtlijn inzake geluidsemissies van materieel voor gebruik buitenshuis (Richtlijn 2000/14/EG) vervallen bepaalde rapportage- en informatieverplichtingen, omdat deze als overbodig worden beschouwd. Voor de Richtlijn betreffende patiëntenrechten bij grensoverschrijdende gezondheidszorg (Richtlijn 2011/24/EU) wordt de frequentie van rapportage aangepast, zodat deze beter aansluit bij andere evaluatiemomenten binnen de EU. Tot slot worden in de Richtlijn radioapparatuur (Richtlijn 2014/53/EU) de rapportagevereisten verminderd of minder vaak verplicht gesteld. Met deze wijzigingen beoogt de richtlijn de administratieve lasten te verminderen door onnodige, dubbele of verouderde rapportageverplichtingen te schrappen of te vereenvoudigen. Daarnaast wordt gestreefd naar beter afgestemde monitoring, zodat de overblijvende rapportages beter aansluiten op andere EU-regels en daadwerkelijk relevante informatie opleveren. Dit draagt bij aan efficiënter EU-toezicht, doordat de Europese Commissie met minder, maar gericht rapportages effectiever toezicht kan houden.

¹ Artikel 21.6 lid 4 Wet milieubeheer

De planning is het wetvoorstel in het kader van deze Richtlijn eind juni gereed te hebben.

RICHTLIJN (EU) 2025/2360 VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

van 12 november 2025 inzake bodemmonitoring en bodemveerkracht

Uiterste implementatiedatum: 17 december 2028

De omzettingsdeadline staat verkeerd genoteerd in de i-Timer. Volgens artikel 26 van de richtlijn hebben lidstaten tot uiterlijk 17 december 2028 de tijd om de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in werking te laten treden.

JenV

RICHTLIJN (EU) 2019/1151[A] VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN 20 juni 2019 tot wijziging van Richtlijn (EU) 2017/1132 met betrekking tot het gebruik van digitale instrumenten en processen in het kader van het vennootschapsrecht

Uiterste implementatiedatum: 1 augustus 2022

Zie toelichting onder richtlijn (EU) 2019/1151 [B].

RICHTLIJN (EU) 2019/1151[B] VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD van 20 juni 2019 tot wijziging van Richtlijn (EU) 2017/1132 met betrekking tot het gebruik van digitale instrumenten en processen in het kader van het vennootschapsrecht

Uiterste implementatiedatum: 1 augustus 2023

De richtlijn 2019/1151 wijzigt richtlijn 2017/1132 met betrekking tot het gebruik van digitale instrumenten en processen in het kader van het vennootschapsrecht. De richtlijn maakt het mogelijk dat bij de bedrijvenregisters in de lidstaten online een BV wordt opgericht, dat bijkantoren online kunnen worden geregistreerd en dat online informatie en documenten kunnen worden ingediend door vennootschappen en bijkantoren. De richtlijn bevat daarnaast een bepaling over bestuursverboden en de uitwisseling van informatie daarover tussen lidstaten.

Een deel van de richtlijn wordt geïmplementeerd door middel van bestaand recht, in de vorm van bepalingen in de Dienstenwet, de Handelsregisterwet 2007 en het Handelsregisterbesluit 2008. Implementatie van de overige nieuwe verplichtingen heeft plaatsgevonden in het Burgerlijk Wetboek en in de Wet op het notarisambt. Deze wijzigingen zijn op 1 januari 2024 in werking getreden. Voor enkele technische bepalingen van de richtlijn wordt door de Minister van EZ een wijziging van het Handelsregisterbesluit 2008 voorbereid. Naar verwachting zal deze wijziging van het Handelsregisterbesluit 2008 in de eerste helft van 2026 gepubliceerd kunnen worden en in werking kunnen treden.

Ondertussen werkt de Kamer van Koophandel (hierna: de KVK) in de praktijk al in overeenstemming met de eisen uit de richtlijn. De implementatie bij de KVK was aanvankelijk vertraagd doordat de verordening met de technische specificaties pas laat gereedkwam en vanwege een overvolle ontwikkelkalender en capaciteitsbeperkingen bij zowel EZ als de KVK. Voor enkele nog resterende aanpassingen, heeft KVK vanwege aanhoudende capaciteitsbeperkingen aangegeven meer tijd nodig te hebben maar dit in 2025 alsnog grotendeels geïmplementeerd.

RICHTLIJN (EU) 2022/2464 VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD
van 14 december 2022 tot wijziging van Verordening (EU) nr. 537/2014, Richtlijn 2004/109/EG, Richtlijn 2006/43/EG en Richtlijn 2013/34/EU, met betrekking tot duurzaamheidsrapportering door ondernemingen
Uiterste implementatiedatum: 6 juli 2024

Het ontwerp voor de algemene maatregel van bestuur over de rapportageverplichting is op 12 juni 2024 overgelegd aan beide Kamers in het kader van de voorhang (Kamerstuk 26 485, nr. 437). Hierop zijn op 12 juli en op 25 september 2024 vragen ontvangen van de Tweede Kamer respectievelijk Eerste Kamer. De beantwoording van deze vragen is eind december 2024 naar de beide Kamers gestuurd. Op 14 februari 2025 zijn nadere vragen van de Eerste Kamer ontvangen, die op 12 september jl. zijn beantwoord.

Het wetsvoorstel is op 13 januari 2025 bij de Tweede Kamer ingediend. Op 27 juni 2025 heeft de Kamer het verslag ingediend, dat op 1 oktober jl. is beantwoord. Over het ontwerp voor de algemene maatregel van bestuur over de regels voor accountants(organisaties) is de consultatie op 4 februari 2025 afgerond. Nadat de Tweede Kamer het eerdergenoemde wetsvoorstel zal hebben aangenomen, zal het ontwerpbesluit voor advies aan de Raad van State worden voorgelegd.

Inmiddels heeft de Europese Commissie op 26 februari 2025 twee voorstellen gepresenteerd tot wijziging van de richtlijn. Het eerste voorstel voorziet in uitstel met twee jaar voor ondernemingen die een duurzaamheidsrapportering moeten opstellen en openbaar maken vanaf boekjaren 2025 en 2026. De onderhandelingen over dit voorstel zijn afgerond.² Naar de Tweede en de Eerste Kamer is een gewijzigde versie van het ontwerpimplementatiebesluit en naar de Tweede Kamer is een nota van wijziging bij het wetsvoorstel gestuurd waarin het uitstel met twee jaar is verwerkt. De Eerste Kamer heeft op 15 oktober 2025 hierover vragen gesteld.

Het tweede richtlijnvoorstel³, waarover de onderhandelingen zijn afgerond en de officiële tekst binnenkort wordt verwacht nadat de juristen-linguïsten alle taalversies hebben afgerond, beperkt de reikwijdte van rapporteringsverplichting in de richtlijn tot ondernemingen met een netto-omzet van meer dan € 450 miljoen en een gemiddeld aantal werknemers van meer dan duizend. Tevens beperkt die richtlijn de informatie die de rapporterende ondernemingen kunnen opvragen van ondernemingen in de waardeketen met een gemiddeld aantal van ten hoogste duizend werknemers, die niet onder de rapportageverplichting vallen. Ook dit voorstel heeft gevolgen voor de implementatie van de richtlijn. Het heeft de voorkeur van het kabinet om de implementatie van dit voorstel mee te nemen in het implementatietraject voor de CSRD-richtlijn.⁴ De Europese Commissie heeft Nederland herinnerd aan de noodzaak om de CSRD-richtlijn op korte termijn te implementeren en heeft aangegeven dat er geen ruimte is voor uitstel.

² Richtlijn (EU) 2025/794 van het Europees Parlement en de Raad van 14 april 2025 tot wijziging van de Richtlijnen (EU) 2022/2464 en (EU) 2024/1760 wat betreft de datums waarop lidstaten bepaalde vereisten inzake duurzaamheidsrapportering en passende zorgvuldigheid in het bedrijfsleven moeten toepassen.

³ Voorstel voor een Richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van de Richtlijnen 2006/43/EG, 2013/34/EU, (EU) 2022/2464 en (EU) 2024/1760 wat betreft bepaalde vereisten inzake duurzaamheidsrapportering door ondernemingen en passende zorgvuldigheid in het bedrijfsleven, COM(2025)81.

⁴ Kamerstukken II 2025/26, 36 678, nr. 10

RICHTLIJN (EU) 2022/2555 VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD van 14 december 2022 betreffende maatregelen voor een hoog gezamenlijk niveau van cyberbeveiliging in de Unie, tot wijziging van Verordening (EU) nr. 910/2014 en Richtlijn (EU) 2018/1972 en tot intrekking van Richtlijn (EU) 2016/1148 (NIS 2-richtlijn)

Uiterste implementatiedatum: 17 oktober 2024

Zie toelichting onder richtlijn (EU) 2022/2557.

RICHTLIJN (EU) 2022/2557 VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

van 14 december 2022 betreffende de weerbaarheid van kritieke entiteiten en tot intrekking van Richtlijn 2008/114/EG van de Raad (CER-richtlijn)

Uiterste implementatiedatum: 17 oktober 2024

De NIS2-richtlijn en de CER-richtlijn dienden met ingang van 18 oktober 2024 te zijn omgezet in nationale wet- en regelgeving. Hoewel de inspanningen er steeds op gericht zijn geweest deze implementatietermijn te halen, heeft Nederland deze richtlijnen helaas niet tijdig kunnen omzetten. Dit komt doordat de omzetting naar nationale wetgeving een omvangrijk en complex traject is, waarbij grote zorgvuldigheid is vereist. Die grote zorgvuldigheid is vereist, omdat de wetten waarin de NIS2-richtlijn en CER-richtlijn worden omgezet aanzienlijke impact hebben op Nederlandse organisaties, zowel in de publieke als in de private sector. Er zijn ten opzichte van bestaande wetgeving meer en nieuwe sectoren en significant meer organisaties die moeten voldoen aan de nieuwe wetgeving. De toepasselijkheid op vele sectoren heeft er ook toe geleid dat interdepartementale afstemming met bijna alle departementen vereist is.

In het licht van de vertraagde omzetting wordt ook gewezen op de keuze van Nederland om, vanwege de hiervoor genoemde impact op organisaties, de implementatiewetsvoorstellen en onderliggende amvb's en ministeriële regelingen open te stellen voor internetconsultatie, hoewel dit bij implementatiewetgeving niet verplicht is.

De NIS2-richtlijn wordt geïmplementeerd in de Cyberbeveiligingswet en de CER-richtlijn wordt geïmplementeerd in de Wet weerbaarheid kritieke entiteiten. De wetsvoorstellen Cyberbeveiligingswet en Wet weerbaarheid kritieke entiteiten zijn begin juni 2025 ingediend bij de Tweede Kamer.

In het najaar van 2025 zijn de verslagen op de wetsvoorstellen uitgebracht en zijn de nota's naar aanleiding van die verslagen opgesteld. De stand van zaken op het moment van schrijven met betrekking tot de wetsvoorstellen is dat deze worden behandeld in afzonderlijke wetgevingsoverleggen. Het wetgevingsoverleg over het wetsvoorstel Wet weerbaarheid kritieke entiteiten staat gepland op 23 februari 2026 en die over het wetsvoorstel Cyberbeveiligingswet op 16 maart 2026. Ondertussen wordt gewacht op het advies van de Afdeling advisering van de Raad van State op de onderliggende amvb's en wordt gewerkt aan de onderliggende ministeriële regelingen. Het uitgangspunt is dat de wetten en onderliggende regelgeving op hetzelfde moment in werking treden

RICHTLIJN (EU) 2023/2123 VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

van 4 oktober 2023 tot wijziging van Besluit 2005/671/JBZ van de Raad met het oog op de aanpassing ervan aan de Unievoorschriften inzake de bescherming van persoonsgegevens

Uiterste implementatiedatum: 1 november 2025

Over het ontwerpbesluit ter implementatie van Richtlijn 2023/2123 heeft de Raad van State op 14 januari 2026 het advies vastgesteld. Dit wordt momenteel verwerkt met het oog op de zo spoedig mogelijke inwerkingtreding van het (ontwerp)besluit. Aldus kan de implementatie van de richtlijn op korte termijn worden gerealiseerd.

KGG

Richtlijn (EU) 2023/2413[A] van het Europees Parlement en de Raad van 18 oktober 2023 tot wijziging van Richtlijn (EU) 2018/2001, Verordening (EU) 2018/1999 en Richtlijn 98/70/EG wat de bevordering van energie uit hernieuwbare bronnen betreft, en tot intrekking van Richtlijn (EU) 2015/652 van de Raad
Uiterste implementatiedatum: 1 juli 2024

Richtlijn (EU) 2023/2413 betreft een omvangrijke wijziging van Richtlijn (EU) 2018/2001 (*Renewable Energy Directive*/RED), waarbij verschillende implementatietermijnen gelden. Voor een aantal van de zogenaamde «versnellingsartikelen» die er voor moeten zorgen dat projecten voor hernieuwbare energie sneller uitgerold kunnen worden geldt een uiterste implementatiedatum van 1 juli 2024. De Tweede Kamer is hierover geïnformeerd bij brief van 7 juni 2024 (Kamerstukken II 31 239, nr. 396).

Deze artikelen zijn deels reeds omgezet in bestaande wet- en regelgeving en betreffen deels feitelijk handelen waarvoor geen implementatie in wet- en regelgeving noodzakelijk is. Voor de aanpassing van de vergunningsprocedure geldt dat de Nederlandse systematiek (voor een groot deel) voldoet aan de gestelde eisen. Daar waar nodig worden deze artikelen geïmplementeerd in de Omgevingswet, de daarop gebaseerde algemene maatregelen van bestuur en de Wet Windenergie op Zee en de Algemene wet bestuursrecht. Het wetsvoorstel is op 22 december 2025 bij de Tweede Kamer ingediend.⁵

RICHTLIJN (EU) 2023/2413[B] VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD van 18 oktober 2023 tot wijziging van Richtlijn (EU) 2018/2001, Verordening (EU) 2018/1999 en Richtlijn 98/70/EG wat de bevordering van energie uit hernieuwbare bronnen betreft, en tot intrekking van Richtlijn (EU) 2015/652 van de Raad
Uiterste implementatiedatum: 21 mei 2025

Ook de artikelen van richtlijn (EU) 2023/2413 met een uiterste implementatiedatum van 21 mei 2025 zijn deels reeds omgezet in bestaande wet- en regelgeving en betreffen deels feitelijk handelen waarvoor geen implementatie in wet- en regelgeving noodzakelijk is. De resterende implementatie op wetsniveau die noodzakelijk is in verband met de implementatie wordt meegenomen in het wetsvoorstel Implementatiewet herziene gasrichtlijn en uitvoering herziene gasverordening, die tot eind februari voor ligt voor een uitvoerings- en handhavingstoets. Daarna wordt het wetsvoorstel volgens planning in het voorjaar van 2026 voorgelegd aan de Raad van State.

RICHTLIJN (EU) 2024/1711 VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD van 13 juni 2024 tot wijziging van de Richtlijnen (EU) 2018/2001 en (EU) 2019/944 inzake het verbeteren van de opzet van de elektriciteitsmarkt van de Unie
Uiterste implementatiedatum: 17 januari 2025

⁵ Kamerstukken II 2025/26, 36 872, nrs. 2 en 3.

Richtlijn (EU) 2024/1711 vormt met twee verordeningen het in juni vorig jaar vastgestelde Europese Electricity Market Design pakket (EMD-pakket). Het EMD-pakket is gericht op verdere hervorming van de Europese elektriciteitsmarkt.

De uiterste datum voor implementatie is voor de meeste bepalingen uit de richtlijn gesteld op 17 januari 2025. Voor artikel 2, punten 2) en 3), de bepalingen met betrekking tot het recht op energiedelen en de vrije keuze van leverancier daarbij, is de uiterste datum voor implementatie gesteld op 1 juli 2026.

Implementatie van het EMD-pakket vindt voornamelijk plaats in de nieuwe Energiewet (Stb 2025, nr. 12) en daarnaast, in verband met implementatie van energiedelen, de Wet belastingen op milieugrondslag en de Wet op de accijns.

Begin juli is het wetsvoorstel ter implementatie van de gehele richtlijn aanhangig gemaakt voor advies bij de Afdeling advisering van de Raad van State.

Op 12 november 2025 heeft de Afdeling advies uitgebracht. Het streven is om het wetsvoorstel in de loop van het eerste kwartaal van 2026 in te dienen bij de Tweede Kamer voor de parlementaire behandeling.

RICHTLIJN (EU) 2023/1791 VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD van 13 september 2023 betreffende energie-efficiëntie en tot wijziging van Verordening (EU) 2023/955 (herschikking)
Uiterste implementatiedatum: 11 oktober 2025

De verplichting op grond van artikel 12 van de richtlijn voor datacentra om gegevens over hun energieprestaties te verzamelen en jaarlijks openbaar te maken is reeds in april 2025 omgezet in nationale regelgeving met de wijziging van het Besluit activiteiten leefomgeving en van het Omgevingsbesluit. De richtlijn wordt voorts geïmplementeerd door een wetsvoorstel dat strekt tot wijziging van de Wet uitvoering EU-handelingen energie-efficiëntie en enkele andere wetten, een besluit dat strekt tot wijziging van onder andere het Besluit energie-audit, en een wijziging van de Omgevingsregeling en de Regeling energie-audit. Het wetsvoorstel is op 10 december 2025 ingediend bij de Tweede Kamer.⁶ De internetconsultatie van het wijzigingsbesluit is op 25 januari 2026 gesloten.⁷

SZW

RICHTLIJN (EU) 2022/2041 VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD
van 19 oktober 2022 betreffende toereikende minimumlonen in de Europese Unie
Uiterste implementatiedatum: 15 november 2024

De EU-richtlijn betreffende toereikende minimumlonen in de Europese Unie heeft betrekking op de toereikendheid van en bescherming door het minimumloon en het bevorderen van collectieve onderhandelingen. Het implementatievoorstel voorziet in een aantal wijzigingen van de Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag.

De implementatietermijn (15 november 2024) is inmiddels verstreken. Reden hiervoor is dat het consultatieproces en het parlementaire proces meer tijd in beslag hebben genomen. Het wetsvoorstel is op 23 april 2024 ingediend bij de Tweede Kamer, op 8 oktober 2024 heeft de Tweede

⁶ Kamerstukken II 2025/26, 36 868, nrs. 2 en 3.

⁷ Overheid.nl | Consultatie Wijzigingsbesluit ter implementatie van de EED.

Kamer het voorstel aangenomen. De plenaire behandeling door de Eerste Kamer vond plaats op 14 januari 2025.

Vanwege een bij het Hof van Justitie van de Europese Unie (HvJ) lopende zaak waarin door Denemarken werd gesteld dat de richtlijn geen rechtsbasis heeft en nietig moet worden verklaard, heeft de Eerste Kamer tijdens de voortzetting van het debat op 28 januari 2025 een ordevoorstel aangenomen. Besloten is de stemming over het implementatievoorstel uit te stellen tot het moment waarop er duidelijkheid is over de bevoegdheid van de EU om de richtlijn vast te stellen.

Op 11 november 2025 heeft het HvJ uitspraak gedaan (ECLI:EU:C:2025:865). Het HvJ heeft geoordeeld dat de richtlijn grotendeels in lijn is met het Europees recht en doorgang kan vinden. Het HvJ heeft enkel twee onderdelen uit de richtlijn nietig verklaard. De Minister van SZW heeft de Eerste Kamer bij brief van 15 december 2025 geïnformeerd dat de uitspraak van het HvJ geen directe gevolgen heeft voor het implementatievoorstel. De twee nietig verklaarde onderdelen zijn namelijk in Nederland al geldende praktijk of wetgeving. Gelet op de verstreken implementatiedeadline, verzoekt de Minister van SZW de Eerste Kamer om bij de voorbereiding van haar agenda rekening te houden met het belang van spoedige stemming over dit implementatievoorstel.

RICHTLIJN (EU) 2023/2668 VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

van 22 november 2023 tot wijziging van Richtlijn 2009/148/EG betreffende de bescherming van werknemers tegen de risico's van blootstelling aan asbest op het werk

Uiterste implementatiedatum: 21 december 2025

De richtlijn 2023/2668 wijzigt richtlijn 2009/148 met betrekking tot de bescherming van werknemers tegen de risico's van blootstelling aan asbest op het werk. Helaas heeft Nederland deze richtlijn niet voor de implementatiedatum van 21 december 2025 kunnen omzetten.

Dit komt doordat de omzetting naar nationale regelgeving een omvangrijk en complex traject is, waarbij het bestaande asbeststelsel ingrijpend wordt aangepast. Er zijn veel partijen die tijdens het werk met asbest in aanraking kunnen komen waarvoor de situaties onderling enorm kunnen verschillen. Dit vergt een zorgvuldige afstemming met stakeholders. Daarnaast zijn er ook verschillende departementen betrokken bij de implementatie waardoor er interdepartementale afstemming vereist is. Bovendien kent de implementatie diverse uitvoeringsaspecten.

De Tweede Kamer is op 28 mei 2025 op de hoogte gebracht dat de implementatiedatum niet gehaald ging worden (Kamerstuk 25 883, nr. 527). Ook de Commissie is hierover geïnformeerd.

Zoals in bovengenoemde brief is aangegeven heeft Nederland al strenge asbestregelgeving die in lijn ligt met het beschermingsniveau dat de Richtlijn vereist. Nederland voldoet bijvoorbeeld al aan de verlaagde grenswaarde.

In een publicatie in de Staatscourant is opgenomen welke artikelen van de Richtlijn al volledig geïmplementeerd zijn in de nationale regelgeving⁸. Deze publicatie is inmiddels aan de Commissie gezonden voor een gedeeltelijke notificatie.

⁸ Staatscourant 2025, 38125 | Overheid.nl > Officiële bekendmakingen

Het streven is de aangepaste regelgeving op 1 januari 2027 in werking te laten treden. De omzetting van de richtlijn vindt plaats door middel van wijzigingen in de Arbeidsomstandighedenwet, het Arbeidsomstandighedenbesluit, de Arbeidsomstandighedenregeling, het Asbestverwijderingsbesluit 2005 en het Besluit bouwwerken leefomgeving.

Het wetsvoorstel dat regelt dat bedrijven die asbest verwijderen een vergunning moeten hebben, is in behandeling bij de Tweede Kamer. De lagere regelgeving wordt naar verwachting in het eerste kwartaal van 2026 voor internetconsultatie aangeboden.

Richtlijnen die in het volgende kwartaal moeten worden geïmplementeerd om overschrijding te voorkomen

EZ

RICHTLIJN (EU) 2024/825 VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD van 28 februari 2024

tot wijziging van de Richtlijnen 2005/29/EG en 2011/83/EU wat betreft het versterken van de positie van de consument voor de groene transitie door middel van betere informatie en door middel van bescherming tegen oneerlijke praktijken

FIN

RICHTLIJN (EU) 2023/2864 VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

van 13 december 2023

tot wijziging van bepaalde richtlijnen wat betreft de oprichting en het functioneren van het Europees centraal toegangspunt

RICHTLIJN (EU) 2024/1619 VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

van 31 mei 2024

tot wijziging van Richtlijn 2013/36/EU wat betreft toezichtsbevoegdheden, sancties, bijkantoren uit derde landen en ecologische, sociale en governancerisico's

JenV

RICHTLIJN (EU) 2023/1544 VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD van 12 juli 2023 tot vaststelling van geharmoniseerde regels inzake de aanwijzing van aangewezen vestigingen en de aanstelling van wettelijke vertegenwoordigers ten behoeve van de vergaring van elektronisch bewijsmateriaal in strafprocedures

VWS

GEDELEGEERDE RICHTLIJN (EU) 2024/782 VAN DE COMMISSIE van 4 maart 2024 tot wijziging van Richtlijn 2005/36/EG van het Europees Parlement en de Raad wat betreft de minimumopleidingseisen voor de beroepen van verantwoordelijk algemeen ziekenverpleger, beoefenaar der tandheelkunde en apotheker (Voor de EER relevante tekst)

Ingebrekestellingen wegens te late implementatie

In het vierde kwartaal van 2025 zijn er vier ingebrekestellingen wegens te late implementatie van richtlijnen van de Europese Commissie ontvangen:

- Van FIN, zaak 2025/0348, mbt RL 2024/790 (markten financiële instrumenten);

- *Van IenW, zaak 2025/0349, mbt RL 2024/884 (afgedankte apparatuur);*
- *Van IenW, zaak 2025/0350, mbt RL 2024/1405 (toevoeging grondstoffen biobrandstoffen/biogas);*
- *Van KGG, zaak 2025/0347, mbt RL 2023/1791 (energie-efficiëntie).*

De Europese Commissie heeft in het vierde kwartaal van 2025 zes zaken wegens te late implementatie geseponeerd:

- *Van BZK, zaak 2021/0474, mbt RL 2019/1024 (open data en het hergebruik van overheidsinformatie);*
- *Van IenW, zaak 2022/0241, mbt RL 2017/2397 (beroepskwalificaties binnenvaart);*
- *Van IenW, zaak 2022/0242, mbt RL 2020/12 (normen praktijkexamens);*
- *Van KGG, zaak 2021/0079, mbt RL 2019/944 (interne markt elektriciteit);*
- *Van KGG, zaak 2024/0106, mbt RL 2023/0959 (broeikasemissierechten);*
- *Van KGG, zaak 2024/0197, mbt RL 2023/0959 (broeikasgasemissierechten).*

De Minister van Buitenlandse Zaken,
D.M. van Weel